

Проведений «мозковий штурм» заставляє студентів максимально активізувати уявлення, проявляти творчу активність, вільно висловлюватися і жартувати. Запропонований метод найбільш доречно використовувати студентами при вивченні дисциплін «Культура безпеки» та «Основи охорони праці».

Як показує практика методів інтерактивного навчання є багато, їх можна доповнювати і комбінувати, але вони не можуть вирішити усіх навчальних і виховних завдань дистанційного навчання.

Ярослав ЗАМОРА

*кандидат технічних наук, доцент,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка,
Тернопіль, Україна
zamora@bigmir.net*

КРИТЕРІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ЦИФРОВОЇ ГРАМОТНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Розвиток і впровадження цифрових технологій (ЦТ) у різні сфери економіки України вимагає не лише постійного розвитку і підвищення рівня професійних навичок, але й оволодіння новими компетенціями. Впровадження ЦТ в усі сфери діяльності зумовлює необхідність безперервної освіти впродовж усього життя людини. З використанням цифрових технологій у професійній діяльності науково-педагогічних працівників (НПП) закладів вищої освіти (ЗВО) усе більш актуальним є рівень їх цифрової грамотності [1, с. 141; 2]. Під цифровою грамотністю розуміємо усвідомлене використання ЦТ у професійній діяльності, навчанні і соціальних комунікаціях.

Дослідженням формування цифрових компетентностей викладачів займалися Буйницька О., Горбатюк Р., Жалдак М., Кочарян А., Кузьмінська О., Морзе Н., Носкова М., Овчарук О., Смірнова-Трибульська Є., Спирін О., Триус Ю., Цідило І. та інші науковці.

Перед багатьма організаціями нині стоїть завдання систематичного підвищення кваліфікації своїх співробітників у сфері використання ЦТ через системи корпоративного навчання і додаткової освіти.

Метою статті є обґрунтування критеріїв визначення цифрових компетенцій науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти.

Дослідивши використання цифрових технологій щодо проведення оцінювання знань студентів та різноманітності їх форм і методів, нами

встановлено 6 рівнів цифрових компетентностей науково-педагогічних працівників [1, с 143].

Цифрові компетенції співробітників різних організацій, зокрема й освітніх, можна поділити на професійні, соціальні та особистісні.

Професійні цифрові компетенції пов'язані з професійною діяльністю. У Європейській моделі цифрових компетенцій для освіти (DigCompEdu) виділено кілька напрямів щодо сприяння співробітникам освітніх організацій в освоєнні цифрових компетенцій, до яких входить «Розробка та використання моделей застосування цифрових технологій у викладанні та навчанні» [3].

Професійні цифрові компетенції НПП необхідні у таких напрямках діяльності, як організація освітнього процесу та управління ним; педагогічна практика; навчання; проведення оцінювання та контролю якості знань; створення та використання цифрових ресурсів; професійний розвиток; володіння нормативно-правовою базою використання ІКТ в освіті та ролі цифрових технологій у сучасній системі професійної підготовки.

Цифрові навички можна поділити на такі групи:

- базові цифрові навички, спрямовані на отримання доступу до цифрових сервісів і початок роботи з ІКТ;
- стандартні цифрові навички, що забезпечують осмислене та цілеспрямоване використання цифрових технологій та ресурсів;
- кваліфікаційні цифрові навички, що забезпечують отримання нових даних і знань на основі цифрових технологій, цифровізації освітніх процесів.

Для моніторингу та оцінки формування професійної цифрової грамотності працівників вищої школи пропонуємо критерії, які дозволяють визначити рівні їх досягнення.

1. Базовий: основною метою є отримання знань.

- базовий нижчий рівень досягнення – НПП проінформований про можливості ЦТ для використання їх у професійній діяльності;
- базовий вищий рівень досягнення – НПП проводить дослідження різних підходів та методів використання ЦТ у певних сферах професійної діяльності.

2. Стандартний: основною метою є засвоєння знань.

- стандартний нижчий рівень досягнення – розширення спектру розв'язуваних задач у професійній діяльності на основі використання ЦТ;
- стандартний вищий рівень досягнення – аналіз, обґрунтування й активне використання найбільш оптимальних ЦТ у професійній діяльності.

3. Кваліфікаційний: основною метою є створення знань.

– кваліфікаційний нижчий рівень досягнення – оновлення (реорганізація) своєї професійної діяльності на основі ЦТ;

– кваліфікаційний вищий рівень досягнення – інновації в професійній діяльності НПП на основі ЦТ.

Отже, проведення моніторингу цифрової грамотності науково-педагогічних працівників, а також періодичне вимірювання рівня їх ІКТ-компетентності допомагає діагностувати поточну ситуацію, розробляти та ефективно впроваджувати заходи щодо її покращення.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Замора Я. П., Бурега Н. В. Рівні цифрових компетенцій викладачів ЗВО. Тенденції забезпечення якості освіти : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Дніпро, 22 січня 2021 р). Дніпро : Міжнародний гуманітарний дослідницький центр, 2021. С. 141–143. URL : <https://researcheurope.org/wp-content/uploads/2021/01/re-22.01.2021.pdf>.
2. Lavrentieva O., Horbatiuk R., Skripnik L., Kuchma O., Penia V. and Pahuta M. Theoretical and methodological bases of designing the educational institution information and consulting environment. Journal of Physics: Conference Series. Vol. 1840 (2021) 012060. URL : <https://iopscience.iop.org/issue/1742-6596/1840/1>
3. Programming document 2019–2021. The European Centre for the Development of Vocational Training (Cedefop) is the European Union's. URL : https://www.cedefop.europa.eu/files/4170_en.pdf.

Іван ГОЛОВАТЮК

*актор, Тернопільський академічний
обласний театр актора і ляльки,
Тернопіль, Україна,
ivan_holovatiuk@ukr.net*

Ольга ЯЦИШИНА

*кандидат педагогічних наук, викладач,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка,
Тернопіль, Україна
o.yazchyshyna@tnpu.edu.ua*

ЦІННІСНІ ОРІЄНТИРИ АРТ-ТЕРАПІЇ В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Ціннісні орієнтири і цінності є одним із чинників, що визначають напрям розвитку сучасної освіти, цілі і завдання, що постають перед нею, а також найефективніші форми, методи і прийоми для досягнення цих цілей